

ZEVENDE HOOFDSTUK.

ARME HANS!

Hans was uit de feestzaal geslopen van het paleis, waar de samenzwering tegen hem werd gesmeed.

Hij moest er den nar spelen, de schellen zij-

ner zotskap doen rinkelen, en hij gevoelde dat hij het niet zou kunnen.

In de oogen der spottende hovelingen las hij iets onheilspellends.

En plots, terwijl hij de pijlen der bijtende waarheid hun in het hart schoot, overkwam hem weemoed.

Hij gevoelde dat er iets met ijselijk gedruisch aanrolde, iets noodlottigs, dat hem zou verpletteren, hem bloedige tranen zou doen storten.

Een akelig voorgevoelen versomberde zijn gemoed.

Wanneer hij aan dit voorgevoelen dacht, zweefde zijn geest naar het eenigste wezen, dat hij lief had op aarde, dat hem nog liefde en teederheid, reine zoenen van kinderlijke onschuld gaf, naar zijne Blanka.

Buiten moest hij zijn, in de vrije lucht, in natuur, waar alles goed was.

Hij moest de koele lucht inademen, welke het hem naar het hoofd bruisende bloed en de slapen zou verkoelen.

Hij ijde de keizerlijke woning door, de handen geprest op de slapen.

— Hemel, wat heb ik toch! kreet hij... Hart, onstuimig hart, hoe klopt gij toch zoo?

En hij keek op naar de fonkelende sterren aan het donkerblauw uitspansel, terwijl de maan van achter de torentjes van het paleis majestatisch oprees.

Haar gouden licht sprankelde uit over de rozen en allerhande bloemen waaruit wolken balsemgeuren stegen.

Hans sloeg er nu geen aandacht op, maar verdween in de duisternis, welke heerschte op een weg, waarover het dichte loover zich in breede kronen samenwerkte, het loover van abeelen, beukenboomen en wilde kastanje-laars.

Aan eene plaats gekomen, waar de stralen der maan door het reuzelend gebladerte vielen, bleef hij staan, hijgde om lucht en wreef met de hand over het voorhoofd.

— Hier wil ik wat rusten, ik, de arme gek, zei hij met verkropte stem, en zonk neder op eene bank, aan den dikken stam van een beuk.

— Ja, hier, verre uit het oog van al die jonkers, welke spotten, die harten breken en doen lijden, verre van velen dier kerels, met het hart van een dier, een ontbindend lichaam onder een fluweelen kleed.

Hij verzonk in mijmeringen.

Waaraan dacht hij?

Aan niets anders kon de kreupele denken dan aan zijne lotgevallen, aan zijne jeugd, aan

het lijden dier jeugd, aan het lijden van heden... dan aan zijne Blanka, steeds aan zijne Blanka die niet wist welk ambt haar vader uitoefende.

En die vader deed het om haar geld, een fortuin te kunnen bezorgen, om haar gelukkig te maken.

— O, ware mijn kind gelukkig, sprak hij in dien warmen Julinacht, terwijl duizenden geheimzinnige geluiden rondom hem opstege... Hadde ik slechts wat fortuin, ik wierp die zotskap af, verscheurde dit narrenkleed, om met haar te leven, slechts voor haar, haar minsten wensch bespiedend. Om haar op een altaar te plaatsen als een heiligenbeeld: haar te aanbidden en haar te omkransen met de bloemen der lente en der vaderliefde.

Doch wanneer? O God, wanneer land ik aan in de haven der rust, des geluks?

Hij zweeg.

De nacht fluisterde zoetjes zijn geheimen van schoonheid der natuur. Een windje roerde de bladeren en een nachtegaal gorgelde in een vlierboschje zijn laatste lied.

Dat lied maakte hem nog weemoedvoller.

— Geluk! kreet hij in wanhoop uit. Geluk! o, arme nar, gij, arme nar.

En hij schudde het hoofd en preste de handen op de slapen. Gansch zijn lichaam beefde, uit zijn stem sprak de schrille toon der wanhoop.

— Het geluk is een zeepbel welke men grijpt en die dadelijk uiteenspat! Arme droomer, het is een schaduwbeeld dat gij, zooals vele droomers en denkende geesten, najaagt en dat u steeds ontvlucht! Kasteelen bouwt gij op in uw geest, kasteelen welke moeten neerbrokkelen.

— Geluk? Ik! Oh!

En hij grijsnachte.

— Het vlucht daar, nar, uw geluk, en daar grijnst 't noodlot u tegen, grijpt u aan en slaat u neer. De toekomst is zwart, onheilspellend. O, God, schepper van hemel en aarde, ik ben bang van die toekomst, bang, bang...

De armen opstekend ten hemel, brak hij uit in wanhopig schreien.

Soms ontglipten er nog aan zijne lippen enkele woorden van diepe smart:

— O, ik, worm dien men zal verpletteren. Ik afzichtelijk dier, dat men verschopt omdat het een wangedrocht is, omdat...

En de arme nar schreide voort.

Toen de eerste stralen der zon van uit het oosten schoten in de duisternis en de sterren begonnen te verbleeken, zat hij voorovergebogen de ellebogen steunende op de knieën. Het gelaat bedekte hij met de handen.

Een lichte huivering deed het loover ritse len bij het aanbreken van den dag.

Steeds bleef de nar daar zitten, beweegloos.

Het werd licht. De vogelen begonnen in het loover te springen en schudden de dauwdruppelen van hunne vlerken. Vinken en sijen zongen er hun morgenlied.

Onder het loover heerschte nog eene halve schemering.

Hans loosde een zucht. Op dit oogenblik voelde hij eene hand drukken op zijn schouder.

— Hé, nar, waart ge dronken en komt ge hier uw roes uitslapen?

Hans hief het hoofd langzaam op.

Twee tranen biggelden in zijne oogen, die vol weemoed den spreker aanstaarden.

— Majesteit, stamelde hij en rees op, eerbiedig buigend.

Keizer Karel stond voor hem. De vorst was genaderd, stil, zelfs in gedachten verslonden, doch, opgewekt door het geroep van een merel, had hij den nar bemerkt.

— Majesteit, ik had geen roes uit te slapen. Verschooning. ik ledigde den beker, maar op den bodem vond ik bitteren droesem.

— Gij weent, nar?

— Weenen vorst?... En de stem van den nar beefde. Weenen? Ik, ja, dat is vreemd, niet waar, Majesteit, dat een hofnar weent, hij, die moest schateren, doen schateren, bokkesprongen maken... Weenen? O, ja, zie...

Hij voelde aan zijn oogen.

— Waarlijk, dat zijn tranen... Vorst, dat is de dauw mijner ziel, doch geen dauw, welke bij den morgenstond uit mijn hart rolt, omdat de natuur zoo schoon is, omdat bloemen geuren en vogelen zingen, want een nar heeft ook eene ziel om dat te bewonderen als hij het zotspak heeft afgeschud!... Het is niet omdat de zonne glorievol oprijst in het Oosten!... Majesteit, o, luister, want ik bemerk ook een rimpel van nadenken en kwellen, van zorgen op uw voorhoofd...

— Bij mij, nar?

— Ja, Majesteit... ik lees in de harten,, zelfs van edele vorsten!

— Ge vleit me, nar?

— Vleierij kende nooit mijne tong. Ik haat de vleiers en zou ze willen ontmaskeren, verpletteren onder mijn voetzool, ik, de nar! Vleiers hebben gewoonlijk het instinkt der hyenas, het karakter der tijgers en den moed van een haas.

— Nar, wat bedoelt gij er mede?

— Dat Zijne Majesteit helden onder zijne hovelingen telt, maar ook kruipers, voetschabellen, lafaards.

— Zou die bedoeling niet laf zijn, Hans?

Droefheid vloog over het gelaat van Hans, zijne lippen sidderden zenuwachtig.

Smee kende stak hij de handen uit en begon op een toon van innige smart:

— Majesteit, ik ben een mensch en ik, om te leven, om het brood — want ik ben maar een arme wroeter — moet ik anderen vermaken, op het oogenblik dat ik met de marmot speel en de schellenkap over het hoofd heb getrokken. Zie, dat is niets!... Majesteit, ik ben Hans de Zot, maar zie, die zot knielt voor u neder, en smeekt u: Majesteit, als ik niet dans en spring, niet jok, en ik de bespotters niet bijt met de tanden der bijtendste satire... koning, ik heb ook een hart, dat lijdt en tevens vatbaar is voor edele indrukken, zelfs als het grijnzend masker gezet is op het gelaat van den misvormde... Vorst, ik zal lachen zooveel ge wilt, soms... o, ik doe u geen verwijt. Vorst, maar, dan als ik lijd en droevig ben en ik alleen in uwe tegenwoordigheid ben, noem me dan «Hans», ja Hans... maar niet «nar», niet «zot!»

Hans zweeg. Een traan rolde over zijne kaak. Er lag zooveel weedom uitgedrukt op zijn gelaat, dat de keizer er door ontroerd werd.

Ja, die man had een hart, bezat een edele ziel! Hij wilde zijn nar doorgronden, de geheimen kennen, welke hij opsloot in zijne ziel; het drama lezen, dat er te lezen was onder spot, cynisme en lach.

— Majesteit, smeekte Hans.

— Sta op, Hans.

De nar slaakte een kreet van vreugde.

— O, dank, dank... gij zijt edel en goed... gij hebt een hart vol medelijden. O, vorst, ik ben misvormd, leelijk! Ik ben de padde onder de menschheid en de aap tevens; de padde verschopt men, en met den aap spot men... dat ondervond ik in de prilste jeugd. Doch onder het afzichtelijke der padde en het bespot-

telijke en grimasachtige van den aap leeft een mensch met een hart; onder den bolster der noot is de smakelijke pit verborgen! Ik zag leliën ontspruiten uit een moeras, en onder den ruwen diamant, schittert er als een glans der zonne!

— Sta op, Hans... en zeg me, wat leest ge in mijn hart? vroeg de vorst.

— Wat ik in uw hart lees, vorst? sprak de nar, en blikte Karel aan. Herinner u den «Colfdach» van Audenaarde.

— Den «Colfdach»? herhaalde Karel.

— Vorst, u zijt een edel man en tevens een echte Vlaming, als Vlaming mint u de rondborstigheit en den plicht. Majesteit, gij bemint die jonkvrouw, en uwe liefde is edel, doch tegen dit huwelijk verzet zich uw plicht als keizer! Harten kunt gij niet verbreken, en toch moet gij! Daardoor lijdt gij vorst, en dit voor de schoone Jannekin.

Karel blikte ten gronde, in gedachten.

— Hans, sprak hij. Gij hebt juist gelezen.

— Majesteit, verdrijf die sombere gedachten.

— Genoeg Hans, hernam de vorst, ik weet niet of ik mag aarzelen. Is het wel de plicht die verbiedt dat ik keizer, met de jonkvrouw in het huwelijk zou treden? Ben ik niet machtig? Ben ik geen keizer? Gebied ik niet over half Europa? Volg de banier der overwinning niet mijne wapens? En toch ben ik gebonden! Gebonden door conventies, door maatschappelijke overeenkomsten, die men zou verwerpen en... Oh!

Hij balde de vuisten in zijne onmacht.

— Oh! waarom ben ik geen arme drommel? Waarom? Hans, dat is vreemd, niet waar, in mij? Zie, nu denk ik zoo en morgen is het weer gansch anders. Waarom, soms ben ik een raadsel voor mijn eigen persoon! Soms zou ik gansch de wereld willen omstrengelen van genot en soms snak ik naar het stille, reine familieleven.

De keizer stapte op en neer, ongeduldig.

In het loover was het een lustig vogelenconcert.

— Ja, eene familie, sprak Hans. Eene vrouw, voor welke men zich opoffert, een kind waarmede men speelt, dat u toelacht, dat kraait, niet waar?

Het voorhoofd van den vorst versomberde. Hij dacht nuaan de schoone Jeanne, aan het

kind.

— Genoeg, Hans, genoeg. Lach, zing, verlustig mij, ik eisch het!

— Vorst, ik kan niet zingen! Hoor, hoe de vogelen zingen. Alles zingt van levenslust en liefde!

— Liefde! lachte Karel gedwongen en wild. Liefde? Hans, is het waar, dat gij bemint?

— Ik vorst? Dat zou vreemd klinken, een bultenaar een nar, die eene knappe meid zou beminnen Een nar? En toch, heeft hij ook geen lippen, waarop soms de glimlach der liefde mag zweven en de beminde fluisterend een kus mag drukken? Heeft de kreupele niet meer dan eenig ander schepsel de liefdestreeling noodig, meer dan een, die gulweg drinkt aan den beker des levens? Vorst, toen ik jong was, een dwerg van zestien jaar, en ik geliefden elkander zag beminnen, o, toen kromp mijn hart te samen van smart, van wanhoop, omdat ik leelijk en misvormd was, een gedoemde! Ik schreide, schreide... en toen... toen...

Plots zweeg de nar. Hij was op het punt geweest te verraden wat hij zoo lang in zijn hart opgesloten had: dat hij eens huwde en eene dochter had.

Dat hij eene dochter had, moesten die hovelingen niet weten! Haar speelbal doen worden hunner kuiperijen en grillen?

— Waarom zwijgt ge? vroeg de vorst.

— Zwijgen... ik?

— Bemint ge?

— Ik, Majesteit?

— Ontken niet. 's Nachts sluipt gij het kasteel uit. Oh, ik doe u geen verwijt. Niet waar, voorzichtig sloopst gij voort. Men heeft u gezien, Hans, toen gij een jong meisje op het voorhoofd kuste.

Hans stond er verslagen. Hij wist niet wat doen. Den keizer zeggen dat het zijne dochter was? Maar zij zouden die dochter willen zien! En zijne Blanka zou dan weten dat hij, haar vader, dien ze aanbad, dat hij als speelbal diende der hovelingen; dat hij een gek was een zot! En dat om geld te winnen!

Neen, dat niet, dat nooit!

En eensklaps zei hij, doelmatig zijn ontroering overmeesterende:

— Vorst, ik bemin al wat edel is, schoon goed en rechtvaardig. Ik bemin wat het lijden verzacht, tranen afdroogt en het leven

veredelt! Ik bemin de oprechten en goeden; omdat ik leed met het volk, alhoewel het mij beschimpde in de jeugd en kindsheid, zelfs nu nog! Ik min de eenzaamheid, omdat ik den lijdenskelk ledigde! Ik bemin de bloemen, de boomen, de vogelen, de sterren, gansch de schepping, omdat die schoon en goed voor mij zijn, mij troosten en de geheime bloeiende wonde des harten zalven... En waarom zou ik dan een wezen niet beminnen, dat mij uren doet doorleven van hemelsche gelukzaligheid? Ik heb er recht op, niet waar? Een wezen, dat me zacht toelacht, me streelt, me troost, me... me... O, vorst, ik bemin... bemin, bemin!

Op dit oogenblik schalden de klaroenen.

Karel luisterde.

— Hans, sprak hij, wees kalm. Ik verlaat u, doch wij zullen elkander later nog spreken. Ginds zijt ge nar; eens het zotspak uit, blijft ge mijn trouwe Hans.

De keizer ging heen. Voortgaande dacht hij: — ik zal zorgen dat het complot der hovelingen niet zal doorgaan. Als al de hovelingen het brein en het hart van dien nar bezaten veroverne ik de wereld.

Den ganschen morgen wandelde Hans gejaagd in den tuin en dacht na over hetgeen de keizer gezegd had.

En banger werd het hem om het hart... voor zijn dochter.

O, ware de avond reeds daar! Hoe snakt zijn vaderhart om dat dochterken in zijne armen te drukken, om in hare oogen te staren liefdedronken, haar zoeten naam stamelende.

Toen hij 's middags de trappen opklom van het achtergedeelte van het paleis, bemerkte hij in de gaanderij d'Assche met twee ridders, welke hem met een valsch spottend lachje aanstaarden.

— Hé, snoefhaan, riep d'Assche, hoe is het met uw liefje?

Hans bleef een wijle staan. Zijn bloed joeg hem naar het hoofd. Dan ging er hem een nevel voor de oogen.

Nu kende hij den hoveling, die zijn geheim had verraden. D'Assche was, zooals allen, het doel zijner spotscheuten geweest; dien man moest hij bijzonder vreezen.

— Een dwerg die liefde voelt!

De spotternijen gingen hun gang.

Hans staarde hen aan met een glimlachje. Hij had de marmot in de hand genomen en

neuriede een liedje.

— Edele Adonis! lachte men.

Hans naderde en sprak:

— Edel, zoo moogt gij mij noemen — op daden van eer kan ik roemen. — De deugd heb ge in 't slijk steeds getreden — veel edele geesten gebroken — door maagd en harten gestoken — besmeurd Vlaamsche haardstêe en zeden — doch, ridders, gij allen neemt acht — een leeuw springt eens op uit de vacht — des schaaps, met den wraakklaauw op — en verplettert uw laffen kop!

Met deze woorden liep Hans heen, grijns-lachend de drie ridders achterlatend in woede, terwijl zij kreten van wraak slaakten.

— Heden nacht zullen wij reeds wraak hebben, heeren, sprak d'Assche, het begin der wraak.

Bloedrood zonk de zon aan het Westen en een purperachtige gloed sprankelde over de fluisterende boomen, welke bloeiden en geurden in den hof, waar Blanka zat, liefdevol en gelukzalig in het prieeltje, waarom trossen blauwe regen neerhingen, terwijl de haar als edelman onbekende de Lannoy bij haar was, en haar bescheiden toesprak.

Hare oogen waren met een waas van hemelsche gelukzaligheid overtoegen.

— Ik min u, fluisterde hij... ik min u eeuwig... gij zijt het licht van mijnen geest, de glimlach mijns levens, het droombeeld, waar ik naar snakte... op elk uur, iederen minuut van den dag leeft gij in mij, zweeft uw aanbiddelijk beeld voor mijne oogen.

En teeder hare handen drukkende, hief hij zich langzaam op, tot zijn adem hare wangen beroerde.

Steeds staarden zij oog in oog, weelledronken, vergetend wat er rondom gebeurde, zoet-zalig medegevoerd door het geheimzinnige van dien Julivond, door het wegstervend zonnelicht, den geur en het geprevel der bloemen, het ruischen van het loover, het geheimvolle der stilte.

— Ik bemin u... min u...

— Liefde, fluisterde zij... liefde? Beminnen en bemind worden! Die woorden door uwe ziel hooren uitgalmen...

— Ja, sprak hij begeesterd, terwijl gansch zijn lichaam van ontroering beefde. Leven

voor een ander ik. Elkanders verlangen lezen in de oogen; elkander nooit het minste kwetsend woord toesturen, elkanders karakter bestudeeren, trouw, opoffering, steun...

— Mijn lieve, ruischte het over hare lippen, en haar hoofd viel op zijn schouder. O, kon dat geluk eeuwig duren, met nooit een ontgoocheling... nooit... nooit... maar eeuwige liefde.

Door het loover waarde als een heilig geprevel, alsof er wonderbare feeën de harpsnaren roerden en van liefde lispelden.

Het begon te luiden op een naburig klooster.

Blanka schrikte op.

— Luister, sprak zij, negen uur luidt het op 't klooster... Oh, ga, ik bid u, mijn vader komt.

De beminde was opgerezen. Zij insgelijks.

— Vertrekken, als het leven nu zoo schoon is en zoo goed? Blanka, kom, leg uw hoofdje te rusten op mijn hart, laat ons droomen.

En met hare roerende oogen blikte zij hem aan, zoo hemelsch zoet, dat hij niets meer bemerkte dan de oogen van dat engelachtig wezen, rein en helder als daar boven de gouden sterrekens.

Zij wandelden langzaam door den tuin, terwijl de schemering neerstreek.

Een kwart uurs daarna zat Blanka mijmerend voor het venster harer kamer en hield een ruiker kostbare bloemen in de handen.

Zij werd uit hare droomen opgewekt door vrouw Beeraert welke haar meldde, dat zij een tijd lang aan de deur had gestaan en Blanka's vader in de verte had bemerkt.

Eenige minuten later drukte Hans de lippen op het edele voorhoofd zijner dochter.

Hij scheen zeer gejaagd, staarde haar diep in de oogen. Zij bemerkte zijne ontroering, zijne gejaagdheid.

— Vader lief, wat deert u? vroeg ze, toen zij gezeten waren.

— Mij kind? niets, en toch... oh, hoe gejaagd ben ik elken avond, om hier ten uwent te zijn. Het is of een ongeluk u dreigt, of...

— Mij vader? Integendeel.

Hans zweeg eenige sekonden en boog het hoofd. Toen, opkijkend, bemerkte hij de bloemen.

Hij blikte zijne dochter ondervragend aan.

— Welhoe... die bloemen hier?

— Vader, wat hebt ge? Is het zoo vreemd

dat een meisje bloemen heeft en bemint.

Meer en meer werd ze handig in de veinzerij.

— Neen, dat is niet vreemd. Maar dat zijn geen gewone, doch integendeel, vreemde, kostelijke bloemen.

— Maar vaderken toch!

En zij lachte, doch die lach was gemaakt en gedwongen. Hans bemerkte het.

— Vaderken, vrouw Beeraert ontving ze van den tuinier van de familie d'Arenberg.

Hij staarde haar diep in de oogen.

— Kind, is dat de waarheid?

— Vadertje, wat vreest ge?

— Wat ik vrees, kind? — En hij rees op, drukte innig hare handen en zijne stem beefde. — Wat ik vrees? Blanka, ge zijt mijn licht, mijn leven, mijn al, mijn geluk! O, werd er een haar van uw hoofd gekrenkt, dat ware mijn dood... Want ik bemin u zoo innig, u, mijn kind, mijn kind. Blanka, ridders en modejonkers sluipen overal rond en met zeemzoete woorden, bloemen, geschenken en minnekoozerijen, vangen zij schuchtere tortelduifjes... En gij, dochter, gij zijt edel en schoon! — En later? Blanka, een huwelijk tusschen een edelman en eene burgersdochter is eene onmogelijkheid! Daar gaapt de kloof, de afgod tusschen de domme conventie, alhoewel de burgers meestal edeler zijn van hart dan die hoflakeien, die harten verbreken en daarna verschoppen.

— Blanka, dochter... zoo sprak hij verder, ansgtig, en zijne handen gleden over hare wangen. — Gij, onschuldige hinde, dartel en jong als de lente, gij, die rozengeuren medevoert, gij die schoon zijt als de nacht met zijn sterren, meer dan ooit zult gij achtervolgd worden door hen, als ze u eens bemerken!... En gij kent de wereld niet!... O, opperste, rechtvaardige God, en moest het gebeuren dat zij de bloem, die ik met zooveel zorgen en koesteringen heb opgekweekt, knakten, dan... dan... Blanka, Blanka!...

En toen zonk Hans de Zot schreiend neer op de knieën, voor zijne dochter, en drukte hare handen.

— Kind, uw vader smeekt u schreiend... wees op uwe hoede... wees op uwe hoede! Het deed haar leed den goeden vader te bedriegen, doch zij durfde niet bekennen dat zij hem bedroog.

En was haar lieveling een dier wanschap-

sels, welke haar zoo zwart werden afgeschilderd? Hij was edel als goud, in zijne oogen schitterde de goedheid van den mensch.

Met alle zoeten woorden en alle mogelijke streelingen begon zij Hans toe te spreken, kuste hem liefdevol, drukte hem de handen.

Hij juichte en, dicht bij haar neergezeten, vergat hij voor een oogenblik al zijne bekommernissen, dronk de woorden als van hare lippen verzadigde zich in hare oogen, om 's anderendaags met meer moed de schellen der zotskap te doen rinkelen.

Zij hadden het venster geopend. Zoet stroomde de avondlucht binnen. De sterren pinkten aan het donkerblauwe azuur.

Toen het middernacht was, nam Hans afscheid van zijne dochter welke hem innig een kinderkus op de wangen drukte, terwijl hij fluisterde:

— Blanka! wees op uwe hoede. Blanka!

Hij ging dan heen en verdween in de duisternis, welke heerschte onder het loover. De weg, langswaar hij ging, was van weerszijden met hooge en breedgekroonde boomen begroeid.

In gedachten ging hij voort; soms bleef hij staan en murmelde eenige woorden van vaderliefde.

Toen hij een vijftal minuten verwijderd was van de woning zijner dochter, hoorde hij geruisch in het loover van het lage hout, dat aan den boord der gracht opschoot.

Hij luisterde een oogenblik maar daar het nu stil bleef, ging hij voort, zonder te bemerken, dat hij op korten afstand werd gevolgd door een man.

Eensklaps voelde hij zich vastgegrepen door twee struische armen, opgetild, op den grond geworpen, den mond gestopt met eene prop en gebonden met sterke koorden.

Hij was bedwelmd door dien aanval.

Hij wilde om hulp schreeuwen doch kon niet. Alle beweging was hem onmogelijk, alle tegenstand nutteloos.

Was hij 't slachtoffer van een aanval van struikroovers en dieven?

Of was dit het begin der samenzwering, door de edellieden tegen hem gesmeed, omdat hij hen geeselde met de bijtendste satire?

In de duisternis kon hij niemand onderscheiden. Hij merkte op dat aller gelaat zwart was gemaakt.

De aanranders spraken geen woord.

Men bond hem een doek voor de oogen.

Hij werd opgetild op de schouders van twee mannen en hij voelde zich wegdragen.

Zijne eerste gedachte was aan zijne dochter, wier zoen hem nog trilde op de kaak.

Waar bracht men hem? Hij wist het niet. Een uur lang werd hij gedragen van hier naar daar, tot zij eindelijk in eene stalling kwamen.

Hij hoorde het spottend gelach der schurken, die hem hadden aangevallen.

Eenige uren na zonsopgang, toen al de werkers zich naar hunne bezigheden begaven, stroomde en woelde er eene spottende, juichende menigte kinderen en vrouwen en mannen, velen half aangekleed, door de straten van Brussel en liepen achter een ezel, waarop een gebochelde was geboeid, de armen gebonden op den rug. Hij zat er op, met den rug gekeerd naar den kop van het dier, dat verschrikt door het rumoer en de stokslagen welke op de knoken knotsten, het op een draf zette.

De gebochelde was doodsbleek. Hij hijgde om adem.

De tong hing hem uit den mond. Het hoofd waggelde hem als verlamd op de schouders.

Hij hield meestal de oogen gesloten; soms opende hij ze, en dan was er zooveel weedom en smeeking in te lezen, dat het was om medelijden te verwekken bij de spraaklooze wezens.

Die ongelukkige was Hans de zot!

Het volk vergezelde hem als in triomf, dansend en jubelend, zingend of hem de nijpendste scheldwoorden over zijne mismaaktheid naar het hoofd werpend.

— Ach, kloeg hij, medelijden... hebt medelijden... Verlost gij mij allen, als gij een hart hebt...

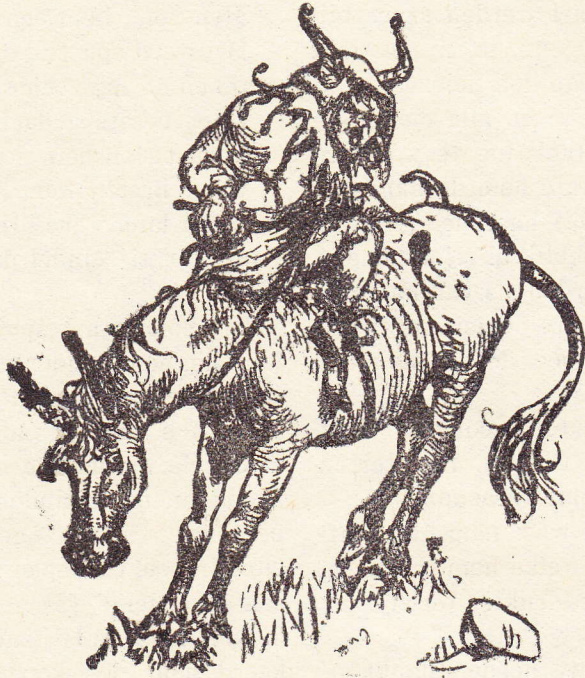
Men begon zijn smeekenden toon na te bootsen en herhaalde lachend zijne woorden.

— Hé, bult, kreet men. Hi... ah!... Hi... ah!

Een stadsbengel met borstelig haar greep den ezel bij de ooren en sleurde het dier voort, dat begon te steigeren, en telkens schokte het bovenlijf van den mismaakten voorover.

— Hé, karkas, dat is een echte zalige dans. hé! Draagt gij uw duiten in uw kas?

— Medelijden... ach... dochterken... 't is voor mijn eenigst dochterken... menschen christenen...

Men schaterde, lachte, joelde.

En in de straten waar de vreemde stoet voorbijtrok, staken hoofden door de vensters, puilden oogen uit om te zien wat dit morgen-rumoer te beduiden had.

Een steen snorde uit de menigte en trof den hansworst op den schouder.

Het was of dit het begin was van den aanval. Als een regen snorden peeën, koolen, aardkluiten en steenen hem naar het hoofd, terwijl het dier, waarop hij was gebonden, bang, staan bleef.

Een steen trof Hans aan de slapen.

— Ach, kreunde hij. Heb medelij... Men heeft mij reeds beslagen... Menschen, ach!

Het bloed liep hem over de kaken.

Als zij dat bloed zagen vloeien waren zij eerst een weinig ontsteld, doch braken eindelijk uit in gejuich.

— Steenigt hem, steenigt hem!

— Wij willen zijn bult afgooien!

— Zijn liefje zit er in!

— Monster! Wangedrocht! Preek nu eens over de liefde!

En weder vlogen hem steenen naar het hoofd.

— Houdt den ezel staan, riep een struische doch barsche kerel. Wij trekken den bult een wit hemd aan, zetten hem eene slaapmuts op den kop... en hij zinge ons wijnliedekens.

Eenige oogenblikken later had men Hans een wit hemd aangetrokken en hem eene witte slaapmuts op het hoofd gezet.

Plots schoot een man vooruit, de vuisten gebald. Hij was een metser, doch een reus. Zijne oogen gloeiden.

— Schurken! lafaards, gij allen! Achteruit; wie nadert breek ik den nek! Mijne vrouw en kinderen, waren ziek, en de armoede grijsde ons toe. Bij nacht bezocht hij ons, troostte vrouw en kind en redde ons van den hongerdood! Achteruit, lafaards, achteruit!

Niemand spotte nog; allen stonden verstomd. En omdat er nu één uit het volk hunne handelwijze afkeurde, stonden zij verslagen en beseften eindelijk hunne wreedheid.

De man had zijn dolkmes getrokken en sneed er mede de koorden over die den rampzaligen bultenaar bonden.

Hij greep hem op de schouders en verdween er dan mede door de verstomde menigte naar zijne woning.

Toen de avond viel wankelde Hans, bleek en gewond aan het hoofd, het paleis binnen.

— Bij den duivel, de zot heeft te diep in het glas gekeken, en zeker een trommelpartijtje op de knoken gehad!

— Hé, dronken bult!...

Het hoofd gebogen, zonder eens op te zien, ging Hans door de galerijen waar hij

eenige fluisterende ridders bemerkte welke, — Ik ben geen mensch, snikte hij, ik ben
bij zijn naderen, uitbraken in luid geschater: als een Cain, de gevloekte... ik ben geen
Toen hij alleen was, begon de arme nar mensch... O, God!
wanhopig te schreien.

De Vroolijke Daden van Keizer Karel

(Volledige uitgave)

VLAAMSCH E BOEKHANDEL. - ANTWERPEN.